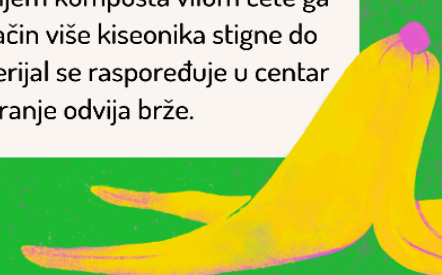

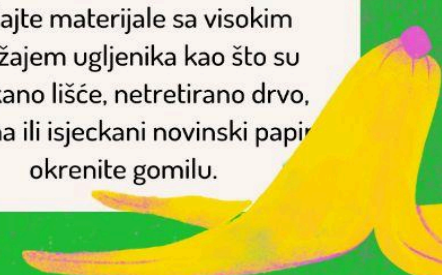
PITANJE	ODGOVOR
<p>Hoće li biti neprijatnih mirisa?</p>	<p>Kompost ne bi trebalo da neprijatno miriše, barem ne u toj mjeri da vam smeta. Jak, neprijatan miris komposta obično ukazuje da nešto nije urađeno kako treba. Pogledajte tabelu i provjerite da li neke materijale niste trebali stavljati u kompost.</p>
<p>Može li da se zapali?</p>	<p>Temperature komposta moraju dostići 150 do 200 stepeni Celzijusa da bi došlo do spontanog sagorijevanja materijala, što je malo vjerovatno.</p>
<p>Da li privlači štetočine?</p>	<p>Moramo voditi računa kakve materijale ubacamo u gomilu komposta i voditi računa da izbjegavamo one koji bi mogli privući štetočine. Pogledajte tabelu i provjerite koje materijale treba stavljati u kompost.</p>
<p>Koliko vremena je potrebno za kompostiranje?</p>	<p>Ne postoje strogi i brzi rasporedi za kompostiranje. Vrijeme za dobijanje gotovog komposta zavisi od sastojaka koje stavljamo u kompost i koliko je truda uloženo u održavanje optimalnih uslova kompostiranja. Proizvodnja komposta može trajati od 6 nedelja do 2 godine. Za ubrzavanje procesa kompostiranja mozemo koristiti Bokashi efektivne mikroorganizme ili kalifornijske gliste.</p>
<p>Da li moram da kupim komposter za dvorište?</p>	<p>Komposteru nisu neophodni, ali mogu biti od pomoći. Upotrebom kompostera koje možete napraviti sami ili kupiti u poljoprivrednoj apoteci, mjesto za kompostiranje izgleda urednije, sprječava se prilaz životinjama, zauzima manje dvorišnog prostora i slično.</p>
<p>Koje je najbolje mjesto za kompost?</p>	<p>Kompostne gomile mogu biti smještene na suncu ili u sjenci. Treba ih postaviti na pogodno, dobro drenirano područje, blizu izvora vode, dalje od korijena drveća.</p>
<p>Da li treba da okrećem (miješam) kompost? Ako da, koliko često?</p>	<p>Ne, kompost ne mora da se okreće, ali okretanje ubrzava proces. Povremenim okretanjem komposta vilom ćete ga učiniti rastresitijim. Na taj način više kiseonika stigne do mikroba, i nerazgrađeni materijal se raspoređuje u centar gdje se kompostiranje odvija brže.</p>

PITANJE	ODGOVOR
<p>Da li treba da dodajem vodu u kompost? Ako da, koliko?</p>	<p>Ako primijetite da je kompost suv, naročito tokom ljetnjih mjeseci, možete dodati vode. Kompost treba da bude umjereno vlažan – otprilike kao iscijeden sunder.</p>
<p>Da li treba nešto da uradim sa materijalima prije nego što ih stavim u kompost?</p>	<p>Iako nije neophodno, sjeckanje i usitnjavanje materijala na manje komade može dosta pomoći i ubrzati proces kompostiranja.</p>
<p>Kako da znam kada je kompost spreman za korišćenje?</p>	<p>Kompost je spreman za korišćenje kada izgleda tamno i mrvljivo i miriše zemljano. Većina materijala je razgrađena i više se ne razaznaje, i gomila se ne zagrijava kada se okrene. Kompost bi trebalo da odstoji još 4 nedjelje nakon što procijenite da je spreman.</p>
<p>Da li se kompost može koristiti umjesto đubriva?</p>	<p>Kompost se ne može koristiti kao direktna zamjena za đubrivo. Ipak, njime će se smanjiti potreba za đubrivom i odličan je regeneratorski zemljišta. Kompost ima mnoštvo prednosti. Poboljšava drenažu u glinovitom zemljištu i zadržava vlagu u pjeskovitom zemljištu. Kompost pomaže razvoj biljaka a u nekim slučajevima i u suzbijanju biljnih bolesti.</p>

SIMPTOM	MOGUĆI UZROK	MOGUĆE RJEŠENJE/ALTERNATIVA
<p>Kompostna gomila je suva</p>	<p>Nedostatak vode</p>	<p>Okrenite kompost i dodajte vodu. Kako bi u sušnim periodima godine zadržali duže vlagu možete pokriti kompostnu gomilu ceradom ili plastičnim poklopcem ako je na otvorenom.</p>
<p>Kompostna gomila je vlažna i topla, ali samo u sredini.</p>	<p>Premala gomila</p>	<p>Prikupite još materijala da napravite veću gomilu i/ili pokrijte vrh gomile.</p>

SIMPTOM	MOGUĆI UZROK	MOGUĆE RJEŠENJE/ALTERNATIVA
<p>Materijali nisu razgrađeni, vidljivo je lišće ili pokošena trava.</p>	<p>Zbijenost, loš protok vazduha</p>	<p>Pomiješajte kompost vilama ili isjeckajte krupnije komade, a zatim vratite u gomilu. Izbjegavajte dodavanje debelih slojeva lišća, pokošene trave, sijena ili papira osim ako se prethodno ne isjeckaju.</p>
<p>U kompostu su veliki, nerazgrađeni materijali.</p>	<p>Veličina i sastav materijala</p>	<p>Odstranite nerazložene materijale, isjeckajte ih da biste smanjili njihovu veličinu ako je moguće.</p>
<p>Kompostna gomila se ne zagrijava.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ako je gomila vlažna i slatkog mirisa, možda treba više azota • Nema dovoljno kiseonika • Hladno vrijeme • Kompostu je potrebno više mikroorganizama • Kompost je spreman za upotrebu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ubaciti svježu travu ili drugi materijal sa visokim sadržajem azota. • Okrenite gomilu da bude rastresitija • Dodajte još organskog otpada ako je moguće i/ili je prekrijte slamom ili ceradom. • Dodatni mikrobi obično nisu potrebni ako gomila ima dobru mješavinu i ako je vlažna. Mikrobi su već na lišću, travi i korovu. Međutim, lopata • gotovog komposta ili ½ lopate baštenske zemlje se može dodati kao starter. • Ako vaš kompost izgleda tamno i mrvičasto, miriše zemljano, primarno ubačen materijal se ne prepoznaje a gomila se ne zagrijava kada se okrene – onda je kompost vjerovatno spreman. Ostavite da se osuši još par nedjelja, a zatim ga koristite za biljke.
<p>Kompost ima jak miris, kao amonijak</p>	<p>Kompost možda sadrži previše azota</p>	<p>Dodajte materijale sa visokim sadržajem ugljenika kao što su isjeckano lišće, netretirano drvo, piljevina ili isjeckani novinski papir okrenite gomilu.</p>

ŠTA MOŽE U KOMPOST, A ŠTA NE:

MATERIJAL	DA/NE	KOMENTAR
Pokošena trava	DA	Kombinujte je sa drugim materijalima kako biste izbjegli pravljenje većih grmuljica koje se teže razlažu.
Ostaci od voća i povrća	DA	Preporučujemo da se kore sjeckaju što sitnije kako bi se ubrzao proces njihovog raspadanja.
Kosa	DA	Ima visok sadržaj azota. Dodajte vodu i ubacite u gomilu.
Sijeno	DA	Ubaciti ga u zagrijani kompost ako ima sjemena korova.
Kreč	NE	Kreč nije potrebno stavljati jer će se materijali sami razgraditi do neutralnog pH. Kreč može prouzrokovati neugodan miris, a može i ubiti korisne bakterije u kompostu.
Đubrivo od domaćih životinja (biljojeda): konjsko, kravlje, ovčje, svinjsko, kozje ili od živine	DA, ali	Koristite pažljivo - odličan izvor azota.
Meso, mast, mlijeko, loj, sir itd.	NE	Ne preporučuje se jer može privući životinje, imati neugodan miris i usporiti proces kompostiranja
Novine	DA	Preporučujemo da ih isjeckate na male komade ili trake. Izbjegavajte sjajne stranice jer mastila mogu da sadrže teške metale.

